

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí v Bratislave 24. júna 2008 v trestnej veci obžalovaného **M. K.** pre dvojnásobný trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 3 Nto 11/2008, o návrhu na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

I. Sudcovia Krajského súdu v Žiline **nie sú vylúčení** z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného **M. K.**, nar. X., vedenej na tomto súde pod sp. zn. 3 Nto 11/2008.

II. Trestná vec obžalovaného **M. K.** sa krajskému súde v Žiline **neodníma**.

O d ô v o d n e n i e :

Na Okresnom súde Žilina sa vedie proti obžalovanému M. K. trestné konanie na podklade obžaloby okresného prokurátora, ktorú podal na okresnom súde dňa 6. júna 2006 pre dvojnásobný trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, ktorej trestnej činnosti sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Trestná vec bola elektronickou podateľňou okresného súdu pridelená pod sp. zn. 9 T 81/2006, na vybavenie do senátu JUDr. Branislava Lečku.

Predseda senátu vo veci prvýkrát stanovil termín hlavného pojednávania na deň 18. decembra 2006, kedy bol vo veci vypočutý obžalovaný M. K. a svedkovia, ktorí sa v uvedený deň na predvolanie súdu ustanovili. Hlavné pojednávanie bolo viackrát odročené pre neprítomnosť svedkov, ktorých osobný výsluch pred senátom bol potrebný vzhľadom na dôkaznú situáciu.

V priebehu konania na okresnom súde obžalovaný dňa 16. augusta 2007 adresoval Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podanie, ktorým vzniesol všeobecnú námietku na všetkých sudcov Okresného súdu Žilina a sudcov Krajského súdu v Žiline. Najvyšší súd podanie obžalovaného dňa 24. augusta 2007 odstúpil z príslušnosti na ďalší postup okresnému súdu. Na hlavnom pojednávaní 3. septembra 2007 obžalovaný vznesenú námietku zaujatosti vzal späť, ktorú skutočnosť vzal predseda senátu uznesením na vedomie (č.l.324a - 324b) .

Následne obžalovaný dňa 27. februára 2008 adresoval najvyššiemu súdu ďalšie podanie, ktoré nazval všeobecná námietka zaujatosti voči všetkým sudcom a prísediacom okresného súdu a sudcom krajského súdu, z dôvodu ich zaujatosti voči jeho osobe. Jeho podanie bolo znovu odstúpené okresnému súdu na ďalší procesný postup.

Na hlavnom pojednávaní dňa 2. apríla 2008 obžalovaný na otázku predsedu senátu uviedol, že trvá na vznesenej námietke voči všetkým sudcom a prísediacim okresného súdu, ako aj voči všetkým sudcom Krajského súdu v Žiline. Zároveň žiadal, aby jeho vec prejednal okresný súd iného kraja. Dôvody vznesenej námietky bližšie nekonkretizoval.

Predseda senátu považoval podanie obžalovaného, podľa obsahu, ako jeho žiadosť o odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., preto zabezpečil vyjadrenia všetkých sudcov okresného súdu a vec postúpil nadriadenému krajskému súdu. Nakoľko obžalovaný vzniesol námietku aj voči sudcom krajského súdu,

príslušná predsedníčka senátu zabezpečila vyjadrenie sudcov tohto súdu a spis predložila najvyššiemu súdu, ktorý je obom súdom nadriadený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade predloženého návrhu a po preskúmaní predloženého spisového materiálu zistil, že v prejednávanej veci nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie veci Krajskému súdu v Žiline a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por., z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Inštitút odňatia a prikázania veci v zmysle citovaného zákonného ustanovenia znamená prelomenie ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) a je výnimočným opatrením. Možno ho aplikovať iba vtedy, ak pre takéto postup existujú dôležité dôvody. Význam, resp. dôležitosť dôvodu pre aplikovanie tohto výnimočného opatrenia na zmenu miestnej príslušnosti súdu, musí byť porovnateľná s významom ústavného princípu neodňateľnosti zákonnému sudcovi.

Súdna prax za dôležité dôvody považuje také, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenia jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci. Za dôležité dôvody v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe považovať aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný

a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe sa pomerom k prejednávanej veci rozumie, že uvedený orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednávanou trestnou činnosťou a pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo týka, sú najmä strany trestného konania.

Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu a prísediaceho, je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Preto je potrebné zabezpečiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca, ktorý má k prejednávanej veci alebo k vyššie vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Uplatnenie ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. o vylúčení orgánov trestného konania preto prichádza do úvahy iba vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru spoľahlivo preukázaná.

V posudzovanej trestnej veci, ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, žiadna takáto skutočnosť nebola zistená. Z priložených vyjadrení sudcov okresného i krajského súdu vyplýva, že ani jeden zo sudcov obžalovaného nepozná a necítia sa byť zaujatí. V celom procesnom spise sa nenachádzajú žiadne dôkazy resp. skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť pochybnosti o nezaujatosti sudcov krajského súdu. Obžalovanému treba pripomenúť, že nestačí iba vysloviť pochybnosti o zaujatosti sudcov. Pre postup v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por., je potrebné tieto pochybnosti doložiť konkrétnymi dôkazmi, čo sa v posudzovanej veci nestalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že sudcovia Krajského súdu v Žiline nie sú vylúčení z úkonov trestného konania v posudzovanej trestnej veci obžalovaného M. K., neboli zistené dôvody pre postup v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. júna 2008

JUDr. Juraj K l i m e n t ,v.r.
predseda senátu

Vyhotovil : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: